

דמיון
נובע

להקשיב
לאין-סוף
שבתוכי

"היינו כחולמים. אז ימלא שחוק פיננו..."

תורה ס"א, ליקוטי מוהר"ן תנינא

השם יתברך הוא למעלה מהזמן, כמובא. וזה הענין הוא באמת דבר נפלא ונעלם מאד ואי אפשר להבין זאת בשכל אנושי. אך דע, שעקר הזמן הוא רק מחמת שאין מבינים דהינו מחמת ששכלנו קטן כי כל מה שהשכל גדול ביותר, הזמן נקטן ונתבטל ביותר. כי בחלום, שאז השכל נסתלק, ואין לו רק כח המדמה אזי ברבע שעה יכולים לעבר כל השבעים שנה כאשר נדמה בחלום שעובר והולך כמה וכמה זמנים בשעה מעטת מאד ואחר כך כשנתעוררים מהשנה אזי רואים, שכל אלו הזמנים והשבעים שנה שעברו בחלום הוא זמן מעט מאד באמת. וזה מחמת שאחר כך בהקיץ אז חוזר השכל אליו ואצל השכל כל אלו השבעים שנה שעברו בחלום הם רק רבע שעה אצלו רק שבעים שנה ממש, הם שבעים שנה גם אצל השכל שלנו. ובאמת בהשכל הגבוה למעלה משכלנו גם מה שנחשב אצלו לשבעים שנה ממש הוא גם כן רק רבע שעה או פחות כי כמו שאנו רואין שיכולין לעבר שבעים שנה בחלום ובאמת אנו יודעין אחר כך בשכל שלנו שהוא רק רבע שעה כמו כן ממש, מה שנחשב לפי שכלנו שבעים שנה ממש הוא בשכל הגבוה למעלה יותר רק רבע שעה רק שאין אנו מבינים זאת כי גם בחלום אם היה אחד בא אצלו בשעת החלום והיה אומר לו, שכל זה שנדמה לו שעוברים ימים ושנים שבאמת אינם כלום, והכל הוא רק רבע שעה בודאי לא היה מאמין לו כלל כי לפי הדמיון שבחלום נדמה לו שעוברים ימים ושנים ממש. כמו כן ממש, אף על פי שאצלו לפי שכלנו נדמה שזהו זמן של שבעים שנה בשכל הגדול יותר הוא רק רבע שעה. וכן למעלה מעלה שבשכל שהוא גבוה עוד יותר למעלה גם אותו הזמן שבשכל הגבוה משכלנו אינו נחשב שם, בשכל הגבוה עוד יותר רק לזמן מעט ופחות מאד. וכן למעלה מעלה עד אשר יש שכל גבוה כל כך ששם כל הזמן כלו אינו נחשב כלל כי מחמת גדל השכל מאד, כל הזמן אין ואפס לגמרי כמו שאצלו השבעים שנה שעוברים בחלום הם רק רבע שעה באמת כנ"ל כמו כן יש שכל למעלה משכל, עד שהזמן נתבטל לגמרי.

ועל כן משיח שעבר עליו מה שעבר מיום בריאת העולם וסבל מה שסבל ואחר כל זה, בסוף יאמר לו השם יתברך: "בני אתה, אני היום ילדתיך" (תהלים ב) והדבר תמוה ונפלא מאד, לכאורה אך כל זה מחמת גדל עצם שכלו של משיח לפי גדל מדרגתו שיאחז אז ומחמת הפלגת עצם מעלת שכלו שיגדל אז מאד מאד על כן יהיה כל הזמן שעבר עליו מיום בריאת העולם עד אותו הזמן כלו אין ואפס ממש והיה ממש כאלו נולד היום כי יתבטל כל הזמן בשכלו, שיהיה גדול מאד. ועל כן יאמר לו השם יתברך "אני היום ילדתיך" היום ממש כי כל הזמן שעבר, אין ואפס לגמרי כנ"ל.

וכן אנו רואים במקום גם כן, שהבעל כח יכול לעבר מקום גדול בשעה מועטת. נמצא שאצלו כל זה המקום הוא קטן ואצל החלושי כח נחשב זה המקום גדול וצריכים לילך שעה מרבה עד שעוברים אותו המקום. וכמו כן למעלה מעלה כל מה שהכח גדול יותר, המקום נקטן אצלו יותר, וכן למעלה מעלה עד שהמקום נתבטל לגמרי, רק שבשכלנו אי אפשר להבין כל זה, כמו שאי אפשר להבין בחלום את האמת, שכל אותו הזמן שנדמה בחלום אינו כלום באמת, כמו כן גם אנו אי אפשר לנו להבין, שכל הזמן שלנו אינו כלום למעלה בשכל הגבוה כנ"ל.

תורה מ"ו, ליקוטי מוהר"ן תנינא

מסירת נפש יש לכל אחד ואחד מישראל בכל יום ובכל שעה, כגון שנותן ממונו לצדקה והממון הוא הנפש, "כי אליו הוא נושא את נפשו" (דברים כ"ד) דהינו שמוסר נפשו ביגיעות וסכנות קדם שמרויח הממון, ואחר כך נוטל הממון ונותנו בשביל השם יתברך, נמצא מוסר נפשו. וכן בתפלה איתא במדרש הנעלם (חיי שנה דף קכד:), שהיא בחינת, "כי עליך הרגנו כל היום" וכו' הינו מסירת נפש כי צריך יגיעה גדולה ומלחמה גדולה עם המחשבות והבלבולים ותחבולות לנוס ולברח מהם ועל זה נאמר: כי עליך הרגנו וכו', כמובא במדרש הנעלם נמצא שהוא מסירת נפש וכן כיוצא בזה.

ודע, שהמניעות שיש לכל אחד לעבודת הבורא יתברך שמו כגון לנסע להצדיק האמת וכיוצא ולכל אחד ואחד נדמה לו שהמניעות שלו גדולים יותר משל חברו, וקשה לעמד בהם. דע שלכל אחד אין לו מניעות רק כפי כחו, כפי מה שיכול לשאת ולעמד בהם אם ירצה. ובאמת אין שום מניעה, כי גם בהמניעה בעצמה מלבש שם השם יתברך, וכמבאר במקום אחר [בלקוטי א סימן קטו] והמניעה הגדולה שבכל המניעות היא מניעת המח, דהינו מה שמחו ולבו חלוקים מהשם יתברך או מהצדיק, כי אפלו כשמשבר המניעות שיש לו לנסע להצדיק האמת ובא לשם, עם כל זה כשמחו חלוק וקשה לו קשיות על הצדיק, ויש לו עקמומיות בלבו על הצדיק, זאת המניעה מונע אותו יותר מכל המניעות.

וכן בתפלה שבתחלה יש לו כמה מניעות על התפלה, ואחר כך כשעובר עליהם ובא להתפלל כשלבו עקם ופתלתל מהשם יתברך, זאת המניעה גדולה מכלם כנ"ל הינו בחינת (תהלים ל"ח): "לבי סחרחר". תרגום סביב סחור סחור. דהינו שלבו מסבב ומקף ומעקם בעקמומיות וקשיות וכפירות על השם יתברך שזה בחינת (שמות א): "וימררו את חייהם בעבדה קשה" וכו', ואיתא בתקונים (תקון יג דף כח.) בקשיא וכו', הינו הקשיות שבלבו, שהם המניעה הגדולה מכלם, ואזי צריך לצעק לאביו שבשמים בקול חזק מעמקי הלב ואזי השם יתברך שומע קולו ופונה לצעקתו ויכול להיות שמזה בעצמו יפל ויתבטל לגמרי כל הקשיות והמניעות הנ"ל, ועל כל פנים השם יתברך שומע קולו, שזה ישועתו. קשיא ראשי תבות: "שמע יי קולי אקרא" (תהלים כ"ז) שצריך רק לקרות לה, כשמתגבר עליו הקשיא והכפירה כנ"ל.

ומעין זה מה שמספרים בשם הבעל שם טוב זכר צדיק וקדוש לברכה משל, שמלך אחד הניח אוצר גדול במקום אחד וסבב באחירת עינים כמה וכמה חומות סביב האוצר וכשבאו בני אדם לאלו החומות, נדמה להם שהם חומות ממש וקשה לשברם. וקצתם חזרו תכף וקצתם שברו חומה אחת ובאו אל השניה ולא יכלו לשברה, וקצתם שברו יותר ולא יכלו לשבר הנשארים, עד שבא הבן מלך אמר: אני יודע, שכל החומות הם רק באחירת עינים ובאמת אין שום חומה כלל והלך לבטח עד שעבר על כלם. ומזה יבין המשכיל הנמשל מאליו על כל המניעות וההסתות ופתויים שהם בחינת חומות, שיש על אוצר של יראת שמים שבאמת אינם כלום. והעקר - לב חזק ואמיץ ואז אין לו שום מניעה, ובפרט המניעות בגשמיות, כגון מחמת ממון או שמונע אותו אשתו ובניו וחותרו או אביו ואמו וכו', וכיוצא הם כלם בטלים ומבטלים למי שלבו חזק ואמיץ להשם יתברך, וגם אפלו גבורה של הגבורים, הוא רק מחזק ואמץ הלב שיש לו לב חזק ביותר לרוץ בקשרי המלחמה כמובא בספרים [עי לקו"א סי רמ"ט ולעיל בסי מ"ג]